

Sygn. akt: I C 269/19 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Hanna Woźniak
Protokolant:	sekretarz Jacek Kutta

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2019 r. w Wąbrzeźnie

sprawy z powództwa (...) (...) w L.

przeciwko A. W.

o zapłatę

- zasądza od pozwanej A. W. na rzecz powoda (...) (...) w L. kwotę 1.583,31 (jeden tysiąc pięćset osiemdziesiąt trzy 31/100) złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 lutego 2019r. do dnia zapłaty;
- w pozostałej części powództwo oddala;
- zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 358,50 (trzysta pięćdziesiąt osiem 50/100) złotych tytułem zwrotu części kosztów postępowania.

SSR Hanna Woźniak

ZARZĄDZENIE

1. (...),

2. (...).

Sędzia: H. W.

Sygn. akt I C 269/19upr

UZASADNIENIE

(...) (...) w L. wniósł pozew przeciwko A. W. o zapłatę kwoty 3.151,94 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty z tytułu niespłaconej kwoty wynikającej z umowy pożyczki zawartej z pierwotnym wierzycielem.

Pozwana w sprzeciwie oraz na rozprawie podniosła zarzut klauzul niedozwolonych zawartych w umowie pożyczki. Przyznała, że spłaciła pożyczkę tylko częściowo, nie pamiętając, w jakiej kwocie.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 28 lutego 2018r. A. W. zawarła z (...) sp. z o.o. w W. umowę pożyczki, na podstawie której przelano na jej konto kwotę 2.500 zł. Zgodnie z umową okres spłaty wynosił 16 miesięcy, a oprócz zwrotu kwoty pożyczki pozwana winna zapłacić pożyczkodawcy skapitalizowane odsetki w kwocie 181,44 zł (10% w stosunku rocznym), prowizję za udzielenie pożyczki w kwocie 700 zł oraz prowizję administracyjną w kwocie 50 zł miesięcznie za każdy miesiąc trwania umowy (dowód: kopia umowy i dowodu wypłaty – k.4-11, zeznania pozwanej – nagranie rozprawy z 07 czerwca 2019r. od 00:01:27 do 00:05:45).

Pozwana spłaciła tylko część kwoty należnej z tytułu zawartej umowy pożyczki, w związku z czym pożyczkodawca umowę wypowiedział i wezwał pozwaną do zapłaty zadłużenia w kwocie 3.100,21zł (dowód: wypowiedzenie – k.12, zeznania pozwanej – nagranie rozprawy z 07 czerwca 2019r. od 00:01:27 do 00:05:45).

Wobec braku reakcji ze strony pozwanej (...) sp. z o.o. w W. sprzedała wierzytelność w kwocie 3.116,41 zł na rzecz (...) (...). Na kwotę tę składały się: niespłacona część kapitału 2.205,48 zł, niespłacona część prowizji (wskazana błędnie jako opłata przygotowawcza) 612,50 zł, niespłacona część prowizji administracyjnej (wskazana błędnie jako opłata miesięczna), niespłacona część odsetek umownych 65,33 zł, odsetki karne 16,90 zł i odsetki ustawowe 16,20 zł (dowód: odpis umowy ramowej i porozumienia nr 5 wraz z wyciągiem z wykazu wierzytelności – k.13-19).

Sąd zważył, co następuje;

Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanej, która potwierdziła informacje zawarte w pozwie, zatem zeznania te nie mogły budzić żadnych wątpliwości.

Sąd dał wiarę treści odpisów dokumentów załączonych do pozwu, nie dopatrując się żadnych nieprawidłowości mogących je zdyskwalifikować.

Porównując kwoty wskazane w umowie pożyczki k.4 akt z kwotami wskazanymi w wykazie wierzytelności k.19 akt Sąd stwierdził, że pozwana spłaciła pierwotnemu wierzycielowi łącznie kwotę 1.065,03 zł albowiem o tyle różni się całkowita kwota do zapłaty wskazana w umowie pożyczki nr (...) (4.181,44 zł) od kwoty nabytej wierzytelności (3.116,41 zł).

Powód dochodził pozwem spełnienia przez pozwaną zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki, w związku z przelewem wierzytelności na jego rzecz.

Zgodnie z art. 509§ 1 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Natomiast z treści §2 tego przepisu wynika, że wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Wierzytelność przechodzi na nabywcę solo consensu, tj. przez sam fakt zawarcia umowy przelewu.

Łączący pierwotnego wierzyciela z pozwaną stosunek prawny reguluje art. 720 k.c., zgodnie z którym przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki w świetle unormowań kodeksu cywilnego może mieć zarówno charakter odpłatny, jak i nieodpłatny, a do głównych świadczeń stron należy zaliczyć udostępnienie określonych środków finansowych do korzystania na określony okres czasu (po stronie pożyczkodawcy) oraz zwrot tych środków (po stronie pożyczkobiorcy).

Dokonując analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd doszedł do przekonania, iż zawarta z pierwotnym wierzycielem umowa pożyczki nie wiąże pozwanej w części, tj. odnośnie prowizji i prowizji administracyjnej albowiem

postanowienia te stanowią klauzule niedozwolone. Ponadto powód nie wykazał żadnych okoliczności uzasadniających tak wysokie prowizje od udzielenia pożyczki naliczone przez pierwotnego wierzyciela.

Zgodnie z art. 385¹§1 kc postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z §1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie (§2). Nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przyjętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (§3). Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (§4).

Jak słusznie zauważa się w orzecznictwie sądowym, sprzeczne z dobrymi obyczajami są m.in. działania wykorzystujące np. niewiedzę, naiwność, brak doświadczenia konsumenta, naruszenie równorzędności stron umowy, działania zmierzające do dezinformacji, wywołania błędnego przekonania konsumenta. Chodzi więc o działanie potocznie określane jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania (vide m.in. wyrok SA w Warszawie z 27.01.2011r. w sprawie VI ACa 771/10). Rażąco naruszenie interesów konsumenta zachodzi natomiast w sytuacji, w której w rażący sposób została naruszona równowaga interesów stron umowy przez to, że jedna z nich wykorzystywała swoją przewagę, formułując konkretne postanowienie umowy. Określenie "rażąco" należy stosować do znacznego odchylenia przyjętego uregulowania od zasady uczciwego wyważenia praw i obowiązków (vide m.in. wyrok SA w Warszawie z 14.09.2011r. w sprawie VI ACa 291/11; wyrok SA w Warszawie z 14.12.2010r. w sprawie VI ACa 487/10).

Przenosząc powyższe unormowania na kanwę niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż nie budzi wątpliwości, że (...) sp. z o.o. w W. jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie udzielania pożyczek gotówkowych. Pozwana natomiast jest konsumentem w rozumieniu ustawy, bowiem zgodnie z art. 22 § 1 kc jest osobą fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową, co wynika z treści umowy pożyczki i z zeznań pozwanej. Sąd nie ma także wątpliwości, że umowa stron została zawarta przy użyciu wzorca umowy (formularza), o czym świadczy masowość zawieranych umów przez pierwotnego wierzyciela oraz identyczność ich treści w stosunku do różnych klientów, który to fakt jest znany Sądowi z urzędu z racji innych prowadzonych spraw podobnego rodzaju. Pozwana nie miała zatem rzeczywistego wpływu na jej treść, poszczególne postanowienia umowy nie były z nią uzgadniane indywidualnie. Ponadto powód – pomimo brzmienia art. 385¹§4 kc – nie wykazał żadnym dowodem, że postanowienia umowy w części dotyczącej obu prowizji zostały uzgodnione indywidualnie (art. 6 kc i art. 232 kpc).

Podkreślić należy, iż ustalenie obu prowizji od pożyczki na kwotę stanowiącą 60% kwoty pożyczki rażąco naruszało interesy pozwanej. Zaznaczyć trzeba, że np. w praktyce banków, których ustawowym zadaniem jest udzielanie kredytów, prowizje od kredytów nie przekraczają kilku procent ich wartości. W realiach niniejszej sprawy tak wysokie prowizje muszą zostać potraktowane jako nieuprawnione źródło dodatkowego wynagrodzenia dla pożyczkodawcy. Tego typu postanowienia umowne, jako nieuzgodnione indywidualnie z pozwaną i nakładające na nią rażąco wygórowane, niczym nieuzasadnione opłaty, stanowią niedozwolone klauzule umowne i nie są dla strony pozwanej wiążące.

W realiach niniejszej sprawy należało zatem uznać, że wpłacona przez pozwaną łączna kwota 1.065,03 zł winna podlegać zarachowaniu jedynie na skapitalizowane odsetki i świadczenie główne, ewentualnie na odsetki za opóźnienie. Z wykazu wierzytelności nie wynika jednak, z jakimi ewentualnymi opóźnieniami i w jakich kwotach pozwana spłacała zadłużenie, w związku z czym powód nie wykazał, czy poprawnie naliczono odsetki za opóźnienie i odsetki ustawowe, co spowodowało, że Sąd ich nie zasądził. Kwotę 1.065,03 zł Sąd zaliczył na spłatę całości skapitalizowanych w umowie pożyczki odsetek umownych w kwocie 181,44 zł, a pozostałą kwotę 883,59 na spłatę części kapitału.

Z tych wszystkich względów na podstawie art.720 kc i art.385¹ kc orzeczono jak w pkt.1 i 2 wyroku.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art.98 kpc biorąc pod uwagę, że powód wygrał sprawę w 50%, poniósł 100 zł opłaty od pozwu, 17 zł opłaty od pełnomocnictwa, a koszty dla radcy prawnego przy wartości przedmiotu sporu między 1.500 a 5.000 zł wynoszą przy całkowitej wygranej 900 zł (§2 pkt 3 rozporządzenia ministra sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych Dz.U. z 2018r., poz.265).

SSR Hanna Woźniak

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

Sędzia: